

Fondförsäkring KPA SmartPension

Allmänna försäkringsvillkor premiebestämd ålderspension
PA 16 Avdelning 2

Innehåll

	Sidan
1. Försäkringsavtalet	3
2. I försäkringen ingår ålderspension med eller utan återbetalningsskydd	6
3. Så placeras premierna och pensionskapitalet	7
4. Hur bestäms pensionen?.....	11
5. Så betalas pensionen ut	14
6. Avgifter till KPA Tjänstepensionsförsäkring AB	17
7. Återköp.....	18
8. Årsbesked	18
9. En pensionsförsäkring måste följa lagstiftningen	18
10. Begränsningar av KPA Tjänstepensionsförsäkring ABs ansvar	19
11. Om du inte är nöjd	19
Behandling av personuppgifter	20
Motverkan av penningtvätt och finansiering av terrorism	21

Dessa villkor gäller för avtal om försäkringar som har träffats den 1 januari 2009 och därefter.

1. Försäkringsavtalet

Vad är premiebestämd ålderspension PA 16 Avdelning 2?

Enligt PA 16 Avdelning 2 ska arbetsgivaren varje månad betala in avgiften för den individuella ålderspensionen till den pensions- eller fondförsäkring som arbetstagaren skriftligen har valt.

Dessa villkor gäller när arbetstagaren har valt KPA Tjänstepensionsförsäkring AB (publ) som försäkringsgivare för den pensionsförsäkring som arbetsgivaren ska betala in avgiften för den individuella ålderspensionen till.

Vem är försäkringsgivare?

Försäkringsgivare är KPA Tjänstepensionsförsäkring AB (publ), organisationsnummer 516401-6544 nedan kallat KPA Tjänstepensionsförsäkring AB.

Vem är försäkringstagare?

Försäkringstagare och ägare till försäkringen är den arbetsgivare som betalar in pensionsavgiften för den individuella ålderspensionen som premie till försäkringen. Den försäkrade betraktas som försäkringstagare när det gäller att

- lägga till eller ta bort återbetalningsskydd
  - välja fonder och att omplacera de fondandelar som hör till försäkringen
- och

- förordna förmånstagare för dödsfall

Den försäkrade kan i övrigt inte förfoga över försäkringen. Försäkringsavtalet kan inte överlåtas till någon annan ägare, om inte den försäkrade byter till en ny arbetsgivare som omfattas av PA 16 Avdelning 2. Då går äganderätten till försäkringsavtalet automatiskt över till den nya arbetsgivaren.

Vem är försäkrad?

Försäkrad är den på vars liv försäkringen gäller.

Vem är förmånstagare?

Förmånstagare är den person som försäkringsbeloppet ska betalas ut till enligt dessa villkor. Vilka som är förmånstagare framgår längre fram i dessa villkor.

Vad menas med premie?

Med premie menas avgiften som arbetsgivaren betalar in till försäkringen som premie.

Vad menas med värdepappersfond?

Med värdepappersfond menas en sådan värdepappersfond där KPA Tjänstepensionsförsäkring AB placerar den inbetalade premien efter avdrag för eventuella avgifter.

Vad menas med fondandel?

Med fondandel menas en andel i en värdepappersfond. KPA Tjänstepensionsförsäkring AB är ägare till de fondandelar som kopplas till varje enskild försäkring.

KPA Tjänstepensionsförsäkring AB ansvarar inte för fondandelarnas värdeutveckling.

På vad grundas försäkringsavtalet?

Försäkringsavtalet grundar sig på de uppgifter som försäkringstagaren och/eller den försäkrade har lämnat skriftligen till KPA Tjänstepensionsförsäkring AB. Om någon av dessa uppgifter är oriktig eller ofullständig, gäller vad som står i lagen om försäkringsavtal om sådana fall.

Om försäkringstagaren har handlat svikligt eller i strid med tro och heder när uppgifterna lämnades, är försäkringsavtalet ogiltigt (12 kap. 2 § första stycket försäkringsavtalslagen).

KPA Tjänstepensionsförsäkring AB har inte heller något ansvar eller bara ett begränsat ansvar för inträffade försäkringsfall, om försäkringstagaren eller den försäkrade annars lämnat oriktiga eller ofullständiga uppgifter som har betydelse för KPA Tjänstepensionsförsäkring ABs bedömning av den försäkrades hälsa. De oriktiga eller ofullständiga uppgifterna ska i så fall ha lämnats med uppsåt eller av oaktsamhet som inte är ringa. (12 kap. 2 § andra stycket försäkringsavtalslagen).

För försäkringsavtalet gäller dessutom fondbestämmelserna för de värdepappersfonder där de inbetalade premierna är placerade.

När inträder KPA Tjänstepensionsförsäkring ABs ansvar för försäkringen?

KPA Tjänstepensionsförsäkring ABs ansvar för försäkringen inträder dagen efter den dag försäkringstagaren betalar första premien för försäkringen.

Vilka lagar gäller för försäkringsavtalet?

För försäkringsavtalet gäller svensk allmän lag, förutsatt att inte något annat anges i lagen om tillämplig lag för vissa försäkringsavtal.

Kan KPA Tjänstepensionsförsäkring AB ändra försäkringen?

KPA Tjänstepensionsförsäkring AB förbehåller sig rätten att under försäkringstiden ändra dessa villkor och försäkringsavtalet i övrigt om det behövs på grund av försäkringens art eller någon annan särskild omständighet.

Med ändring menas en ändring av det faktiska innehållet i villkoren och försäkringsavtalet, till exempel ändring av sättet att ta ut och beräkna avgifterna för försäkringen samt att införa särskilda avgifter för åtgärder med försäkringen som försäkringstagaren, den försäkrade eller förmånstagare begär.

Med annan särskild omständighet menas till exempel ändring på grund av ändrad lagstiftning eller lagtillämpning, myndighetsföreskrifter eller ändring av annan för försäkringsavtalet viktig förutsättning.

Med annan särskild omständighet menas också ändring av det pensionsavtal som ligger till grund för försäkringstagarens betalning av premie till försäkringen.

Under vissa avsnitt i villkoren har särskilt framhållits att KPA Tjänstepensionsförsäkring AB har rätt att ändra villkoren eller försäkringsavtalet i övrigt.

En ändring av villkoren och försäkringsavtalet i övrigt träder i kraft en månad efter det att KPA Tjänstepensionsförsäkring AB har skickat ett meddelande om ändringen. Ändring som beror på lagstiftning, lagtillämpning eller myndighetsföreskrifter börjar gälla omedelbart eller vid den tidpunkt som följer av lag eller bestämmelse i tillämpligt pensionsavtal.

Observera att KPA Tjänstepensionsförsäkring AB alltid kan ändra

- antaganden om ränta, avkastningsskatt, dödlighet och driftskostnader m.m., som används för att bestämma det garanterade pensionsbeloppet som varje inbetald premie ger upphov till. Som framgår av avsnittet ”Så bestäms pensionen” kan dessa antaganden ändras när som helst för kommande inbetalningar av premier
- de antaganden om ränta m.m. som används vid bestämmande av det delningstal som används när storleken av återbäringstillägget bestäms. Som framgår av avsnittet ”Hur bestäms den eventuella återbäringen i den traditionella försäkringen?” kan dessa antaganden ändras när som helst under försäkringstiden.

Observera att KPA Tjänstepensionsförsäkring AB också alltid kan ändra

- storleken på de avgifter som tas ut från försäkringen.

Kan pensionskapitalet flyttas?

Försäkringstagaren har rätt att flytta hela pensionskapitalet i försäkringen till en ny pensionsförsäkring hos en annan försäkringsgivare enligt reglerna i inkomstskattelagen och försäkringsavtalslagen om flytt av pensionskapital. Pensionskapitalet får dock inte flyttas om försäkringen har börjat att betalas ut. I vissa fall krävs det en godkänd hälsoprövning för att försäkringstagaren ska få flytta pensionskapitalet, nämligen om

- försäkringen bara omfattar ålderspension eller
- återbetalningsskydd har lagts till mindre än 90 dagar före den dag en skriftlig ansökan om flytt kommer in till KPA Tjänstepensionsförsäkring AB.

Om försäkringen har ett oåterkalleligt förmånstagarförordnande, måste den insatta förmånstagararen skriftligen samtycka till flytten av pensionskapitalet.

När flyttas pensionskapitalet?

Pensionskapitalet ska flyttas senast den första bankdagen 90 dagar efter det att KPA Tjänstepensionsförsäkring AB tagit emot en skriftlig ansökan om flytt av pensionskapitalet. Om flytten kräver godkänd hälsoprövning, ska pensionskapitalet flyttas senast den första bankdagen 90 dagar efter den dag den försäkrades hälsa godkänns.

Betalar KPA Tjänstepensionsförsäkring AB ränta om flytten dröjer?

Om flytten av pensionskapitalet dröjer längre, betalar KPA Tjänstepensionsförsäkring AB dröjsmålsränta enligt räntelagen. Räntan beräknas från dagen efter den dag pensionskapitalet senast skulle ha flyttats till och med dagen före den dag pensionskapitalet faktiskt flyttas. Någon ränta betalas inte ut om det sammanlagda räntebeloppet är mindre än 0,5 procent av det gällande prisbasbeloppet enligt Socialförsäkringsbalken (2010:110).

Vilka avgifter tar KPA Tjänstepensionsförsäkring AB ut när pensionskapitalet flyttas?

KPA Tjänstepensionsförsäkring AB har rätt att ta ut avgifter för att flytta pensionskapitalet. Avgifterna kan förändras under försäkringstiden, liksom sättet att ta ut dem. De aktuella avgifterna finns på KPA Pensions hemsida kpa.se. Det går också att ringa KPA Pensions kundservice, telefon 0771-650 500, för att få uppgifter om avgifterna och hur dessa tas ut.

När upphör försäkringen hos KPA Tjänstepensionsförsäkring AB att gälla vid en flytt?

Försäkringen hos KPA Tjänstepensionsförsäkring AB upphör att gälla när pensionskapitalet har flyttats.

Kan KPA Tjänstepensionsförsäkring AB ändra villkoren för flytt av pensionskapitalet?

KPA Tjänstepensionsförsäkring AB förbehåller sig rätten att ändra villkoren för flytt av pensionskapitalet under försäkringstiden i den mån detta blir nödvändigt med hänsyn till ändrad lagstiftning eller myndigheters 5 föreskrifter. Vidare förbehåller sig KPA Tjänstepensionsförsäkring AB rätten att ändra reglerna för

- den tidpunkt då pensionskapitalet senast ska flyttas
- hälsoprövningen

En ändring av flyttvillkoren träder i kraft en månad efter det att KPA Tjänstepensionsförsäkring AB skickat information om ändringen och de nya villkoren till den försäkrade, eller den tidigare tidpunkt som följer av lag.

2. I försäkringen ingår ålderspension med eller utan återbetalningsskydd

Vad ingår i försäkringen?

Försäkringen omfattar ålderspension med eller utan återbetalningsskydd. Om den försäkrade har valt återbetalningsskydd kan han eller hon när som helst välja att ta bort återbetalningsskyddet. Om den försäkrade inte har valt eller har tagit bort återbetalningsskyddet kan han eller hon lägga till det under de förutsättningar som beskrivs här nedan.

När kan återbetalningsskyddet läggas tillbaka?

Om försäkringen inte omfattar återbetalningsskydd, kan den försäkrade – fram till dess att pensionen börjar betalas ut – lägga till återbetalningsskyddet. Om återbetalnings-

skyddet ska omfatta de tidigare inbetalade premierna, måste dock KPA Tjänstepensionsförsäkring AB först pröva den försäkrades hälsa för att medge detta.

Vad gäller om den försäkrade gifter sig, blir sambo eller får barn?

Den försäkrade har alltid rätt att lägga till återbetalningsskyddet, utan hälsoprövning, inom ett år från det att han eller hon har gift sig, inlett ett samboförhållande eller fått barn. Tidsfristen på ett år börjar vid ett samboförhållande löpa först efter det att den försäkrade har varit folkbokförd på samma adress som sin sambo under en sammanhängande tid av sex månader.

Med barn menas såväl biologiska barn som adoptivbarn till den försäkrade. Vid adoption av ett svenskt barn börjar tidsfristen löpa från och med dagen då adoptionsbeslutet vinner laga kraft. Vid adoption av ett utländskt barn räknas tidsfristen från och med dagen då socialnämnden ger den försäkrade tillåtelse att ta emot det utländska barnet i sitt hem här i landet för vård och fostran i adoptionssyfte. Vidare måste det utländska barnet vistas hos den försäkrade när han eller hon ansöker om återbetalningsskydd.

Den försäkrade får utnyttja denna rätt att lägga till återbetalningsskyddet, vid de uppräknade familjehändelserna, fram till dess att pensionen börjar betalas ut.

När inträder KPA Tjänstepensionsförsäkring ABs ansvar för ändringen?

KPA Tjänstepensionsförsäkring ABs ansvar för en ändring av försäkringsskyddets omfattning inträder dagen efter den dag den försäkrade ansökte om ändringen eller antog ett anbud från KPA Tjänstepensionsförsäkring AB, förutsatt att den försäkrade inte har begärt att ändringen ska träda i kraft senare. Om KPA Tjänstepensionsförsäkring AB kräver en hälsoprövning, inträder KPA Tjänstepensionsförsäkring ABs ansvar för ändringen dagen efter den dag den försäkrade ansökte om ändringen av försäkringsskyddet, förutsatt att KPA Tjänstepensionsförsäkring AB godkänner den försäkrades hälsa.

3. Så placeras premierna och pensionskapitalet

Hur placeras en inbetald premie?

En premie som betalas in till KPA Tjänstepensionsförsäkring AB placeras, sedan avdrag gjorts för eventuella avgifter, på följande sätt, förutsatt att den försäkrade inte har bestämt något annat.

Till och med det kalenderår den försäkrade fyller 49 år placeras premien i KPA Etisk Aktiefond. Därefter och till och med det kalenderår den försäkrade fyller 59 år placeras

premien i KPA Etisk Blandfond 2. Från och med det kalenderår den försäkrade fyller 60 år placeras premien i en traditionell pensionsförsäkring.

Om den försäkrade fyller 59 år eller mer under det kalenderår den första inbetalningen av premie görs till försäkringen, placeras inte premien på det sätt som beskrivs ovan. I så fall placeras premien i KPA Etisk Blandfond 2, förutsatt att den försäkrade inte har bestämt något annat.

Hur omfördelas pensionskapitalet under försäkringstiden?

Pensionskapitalet omfördelas automatiskt från det kalenderår den försäkrade fyller 50 år respektive 60 år på det sätt som beskrivs under rubrikerna ”Vad händer med fondandelarna när den försäkrade fyller 50 år?” respektive ”Vad händer med fondandelarna när den försäkrade fyller 60 år?”. Den automatiska omfördelningen sker inte om den försäkrade

- fyller 59 år eller mer under det kalenderår den första inbetalningen av premien görs till försäkringen
- eller
- har bestämt om någon annan placering av premierna än vad som angivits under punkten ”Hur placeras en inbetald premie?”

Vad händer med fondandelarna när den försäkrade fyller 50 år?

Från och med det kalenderår den försäkrade fyller 50 år byts fondandelarna i KPA Etisk Aktiefond under fem år ut mot fondandelar i KPA Etisk Blandfond 2.

Bytet sker en gång per år på följande sätt:

- vid det första bytet säljs en femtedel
- vid det andra en fjärdedel
- vid det tredje en tredjedel
- vid det fjärde hälften och
- vid det femte återstoden av fondandelarna i KPA Etisk Aktiefond.

Varje försäljningsbelopp placeras i KPA Etisk Blandfond 2.

Vad händer med fondandelarna när den försäkrade fyller 60 år?

Från och med det kalenderår den försäkrade fyller 60 år förs pensionskapitalet i KPA Etisk Blandfond 2 under fem år över till en traditionell pensionsförsäkring. Överföringen sker en gång per år på följande sätt:

- vid det första överföringstillfället säljs en femtedel
- vid det andra en fjärdedel
- vid det tredje en tredjedel
- vid det fjärde hälften och
- vid det femte återstoden av fondandelarna i KPA Etisk Blandfond 2.

Varje försäljningsbelopp placeras i en traditionell pensionsförsäkring.

När på året säljs och omplaceras fondandelarna?

Försäljningarna enligt ovan och placeringen av varje försäljningsbelopp görs en gång per år, tidigast den 31 mars och senast inom fem bankdagar efter den 31 mars.

Kan den försäkrade göra ett personligt val inom KPA SmartPension?

Fram till dess att överföringen till en traditionell pensionsförsäkring har påbörjats, kan den försäkrade begära byte av de fondandelar som hör till försäkringen eller omfördela premien mellan olika fonder som KPA Tjänstepensionsförsäkring AB marknadsför. Bytet eller omfördelningen genomförs så snart som möjligt, dock senast inom fem bankdagar efter det att begäran har kommit in till KPA Tjänstepensionsförsäkring AB. Fördelningen ska anges i hela procent.

Vad händer vid en sådan begäran innan den automatiska överföringen påbörjats?

Om den försäkrade begär att få byta fondandelar eller omfördela premien mellan olika fonder innan en automatisk överföring har påbörjats enligt punkten ”Hur omfördelas pensionskapitalet under försäkringstiden?” kommer inte en sådan automatisk överföring att genomföras.

Vad händer vid en sådan begäran efter det att den automatiska överföringen påbörjats?

Om den försäkrade begär att få byta fondandelar eller ändra fördelningen av premien mellan olika fonder efter det att den automatiska överföringen mellan fonderna har påbörjats enligt punkten ”Hur omfördelas pensionskapitalet under försäkringstiden?” avbryts den automatiska överföringen.

Vad händer i sådana fall då pensionen ska börja betalas ut?

I sådana fall där någon automatisk överföring inte ska ske eller den automatiska överföringen har avbrutits, gäller följande. I samband med den första utbetalningen säljs alla fondandelar som hör till försäkringen. Försäljningsbeloppet placeras i en traditionell pensionsförsäkring så snart som möjligt.

Kan den försäkrade ändra personligt val till automatisk överföring inom KPA SmartPension?

Fram till dess att alla fondandelar som hör till försäkringen har sålts och försäljningsbeloppet har placerats i en traditionell pensionsförsäkring, kan den försäkrade begära en automatisk överföring enligt punkten ”Hur omfördelas pensionskapitalet under försäkringstiden?”.

Försäljningen av fondandelar och placeringen av försäljningsbeloppet görs så snart som möjligt, dock senast inom fem bankdagar efter det att KPA Tjänstepensionsförsäkring AB tagit emot den begäran.

En premie som därefter kommer in till KPA Tjänstepensionsförsäkring AB placeras på det sätt som beskrivs under punkten ”Hur placeras en inbetald premie?”.

Vad händer med fondandelarna om den försäkrade avlider?

Om försäkringen omfattar återbetalningsskydd och den försäkrade avlider innan alla fondandelar som hör till försäkringen har sålts och försäljningsbeloppen har placerats i en traditionell pensionsförsäkring, gäller följande: Alla återstående fondandelar som hör till försäkringen säljs så snart som möjligt, dock senast inom fem bankdagar efter det att KPA Tjänstepensionsförsäkring AB fått kännedom om dödsfallet. Försäljningsbeloppet placeras i en traditionell pensionsförsäkring.

Vad händer med försäkringen när den försäkrade avlider om återbetalningsskydd saknas?

Om försäkringen inte omfattar återbetalningsskydd och den försäkrade avlider innan ålderspensionen har börjat betalas ut eller under utbetalningstiden upphör försäkringen. Detta innebär att någon utbetalning inte kommer att göras från försäkringen alternativt att pågående utbetalningar upphör.

Vad händer med fondandelarna om ålderspensionen ska betalas ut före 65 års ålder?

Om pensionsutbetalningen från försäkringen ska påbörjas innan den försäkrade fyller 65 år (förtida uttag), gäller följande: Senast inom fem bankdagar efter det att KPA Tjänstepensionsförsäkring AB har tagit emot en skriftlig begäran om sådant förtida uttag, säljs alla återstående fondandelar som hör till försäkringen. Försäljningsbeloppet placeras i en traditionell pensionsförsäkring.

Kan överföringen till en traditionell pensionsförsäkring avbrytas?

Om överföringen till en traditionell pensionsförsäkring i KPA Tjänstepensionsförsäkring AB har påbörjats, kan den inte avbrytas.

Vad händer med utdelningen från en värdepappersfond?

Utdelningen från en värdepappersfond används endast till köp av nya andelar i samma värdepappersfond.

Vem bär ansvar vid fondhandel med mera?

Köp och inlösen av fondandelar genomförs så snart det är möjligt, dock senast inom fem bankdagar, från det att KPA Tjänstepensionsförsäkring AB erhållit erforderligt underlag för transaktionen. Hur lång tid en transaktion tar är bland annat beroende av bryttidpunkterna i berörda fonder och det antal affärs- och likviddagar som fonden tillämpar. Köp och inlösen kan också försenas på grund av pågående handel med fondandelar, bryttidpunkterna i berörda fonder, avgifts- och avkastningsskatteuttag, fördröjd eller utebliven kursättning, stängda marknadsplatser eller störningar i de tekniska och administrativa system varav transaktionen är beroende. KPA Tjänstepensionsförsäkring AB ansvarar i sådana fall inte för eventuell förlust till följd av kursuppgång eller kursnedgång under tiden fram till det att transaktion kan genomföras.

KPA Tjänstepensionsförsäkring AB ansvarar inte för ekonomisk förlust eller utebliven vinst som kan drabba den försäkrade i samband med placering i fonder, om KPA Tjänstepensionsförsäkring AB har förfarit med normal aktsamhet. KPA Tjänstepensionsförsäkring AB ansvarar inte heller för ekonomisk förlust, som kan drabba den försäkrade eller annan, när handel i berörd fond inte kan genomföras till exempel på grund av föreskrifter i fondförvaltarens fondbestämmelser.

Det åligger den försäkrade att vid placering av premie eller vid omplacering, inom 30 dagar från tidpunkten för fondplaceringsanvisningen, kontrollera att placeringen är genomförd i enlighet med lämnad anvisning. Den försäkrade ska omgående påtala eventuella fel eller brister för KPA Tjänstepensionsförsäkring AB.

Om sådan kontroll inte gjorts eller om eventuella fel eller brister inte påtalats enligt ovan förlorar den försäkrade rätten att begära ersättning eller begära andra åtgärder från KPA Tjänstepensionsförsäkring AB.

Vad händer vid förändringar i valbara fonder?

KPA Tjänstepensionsförsäkring AB har rätt att förändra fondutbudet genom att ta bort eller lägga till fonder.

Om KPA Tjänstepensionsförsäkring AB upphör att tillhandahålla en viss fond, får inga ytterligare premieinbetalningar eller byten göras till fonden. KPA Tjänstepensionsförsäkring AB äger även rätt att omplacera befintliga medel i fonden till annan fond som KPA Tjänstepensionsförsäkring AB bedömer vara likvärdig med den uteslutna fonden eller, om sådan fond inte finns i det erbjudna sortimentet, i entrélösningen.

4. Hur bestäms pensionen?

Hur bestäms riktlinjer för hur tillgångarna ska investeras?

KPA Tjänstepensionsförsäkring ABs styrelse bestämmer varje år riktlinjer för hur tillgångarna ska investeras. För mer detaljerad information se KPA Tjänstepensionsförsäkring ABs investeringsriktlinjer på kpa.se.

Hur bestäms det garanterade pensionsbeloppet?

För varje premie som betalas in till traditionell pensionsförsäkring och för varje överföring som placeras i traditionell pensionsförsäkring bestäms ett garanterat pensionsbelopp. Summan av dessa pensionsbelopp blir det totala garanterade pensionsbeloppet som ska börja betalas ut vid avtalad pensionsålder och under avtalad utbetalningstid.

Varje garanterat pensionsbelopp bestäms enligt de antaganden om ränta, avkastnings-skatt, dödlighet, driftskostnader och säkerhetstillägg som KPA Tjänstepensionsförsäkring AB bestämt ska gälla vid varje inbetalningstillfälle.

Antaganden om ränta

Räntan fastställs till en viss procentsats från vilken det görs avdrag för avkastningsskatt och driftskostnader.

Antaganden om avkastningsskatt

Avdrag för avkastningsskatt görs enligt gällande regler om avkastningsskatt.

Antaganden om dödlighet

Antaganden om dödsfallssannolikhet för den försäkrade beräknas efter tillgänglig statistik och med ett säkerhetstillägg.

Antaganden om driftskostnader

Antaganden om driftskostnader görs så att kostnaderna ska motsvara KPA Tjänstepensionsförsäkring ABs faktiska kostnader.

Antaganden om säkerhetstillägg

Antaganden om säkerhetstillägg görs för att säkerställa det garanterade försäkringsbeloppet.

Ger den traditionella försäkringen rätt till återbäring?

Allt överskott i KPA Tjänstepensionsförsäkring ABs verksamhet ska gå tillbaka till de försäkrade eller andra ersättningsberättigade (såsom förmånstagare), som återbäring. Fördelningen av återbäringen ska göras på ett rättvist sätt.

Återbäring är försäkringens andel av det överskott som uppstår om KPA Tjänstepensionsförsäkring ABs ekonomiska resultat blir bättre än de antaganden som gjorts när det garanterade pensionsbeloppet bestämdes.

Eventuell återbäring betalas ut som ett tillägg till det garanterade pensionsbeloppet.

Kan KPA Tjänstepensionsförsäkring ABs ändra reglerna för återbäring?

KPA Tjänstepensionsförsäkring ABs har rätt att ändra reglerna för såväl framtida beräkningar av återbäring som sättet att fördela återbäringen. Ändringen av reglerna träder i kraft efter det att KPA Tjänstepensionsförsäkring ABs har informerat försäkringstagaren om ändringen.

Vad är pensionskapital i fondförsäkringen och hur beräknas det?

Pensionskapitalet är försäkringens aktuella värde vid varje tidpunkt. Värdet grundas på:

- premieinbetalningar
- utdelning på de placeringar som den försäkrade har valt
- värdeförändringar på de placeringar som den försäkrade har valt
- tillägg för arvsvinst
- avdrag för driftskostnader
- överföringar till traditionell pensionsförsäkring
- avdrag för skatt.

Vad är pensionskapital i den traditionella försäkringen och hur beräknas det?

Pensionskapitalet är försäkringens aktuella värde vid varje tidpunkt. Värdet grundas på:

- fondförsäljningsbelopp som placeras i traditionell pensionsförsäkring
- premieinbetalningar
- utbetalningar från försäkringen
- avkastning på KPA Tjänstepensionsförsäkring ABs tillgångar
- tillägg för arvsvinst
- avdrag för driftskostnader
- avdrag för skatt.

Avkastning

KPA Tjänstepensionsförsäkring AB fördelar vid varje månadsskifte den avkastning som KPA Tjänstepensionsförsäkring AB har haft på sina tillgångar under den senaste månaden. Fördelningen sker på sätt som beskrivs under rubriken ”Ger den traditionella försäkringen rätt till återbäring?”.

Med avkastning menas ränta och utdelningar på tillgångarna samt positiva eller negativa förändringar av värdet på tillgångarna. Avkastningen påverkas av investeringsinriktningen och fördelningen till försäkringarna kan därför vara såväl positiv som negativ. Pensionskapitalet kan alltså såväl öka som minska i värde under hela försäkringstiden. För mer detaljerad information läs om Avkastningsränta på kpa.se.

Arvsvinst

Arvsvinst beräknas genom matematisk utjämning av KPA Tjänstepensionsförsäkring ABs faktiska dödlighetsutfall. I fondförsäkringen sker tilldelningen genom köp av fondandelar.

Driftskostnader

Avdraget för driftskostnader ska göras så, att det bedöms täcka de driftskostnader som kan hänföras till verksamheten. Driftskostnaderna ska fördelas på respektive försäkringsprodukt och får utjämnas över tiden. I fondförsäkringen görs avdraget genom försäljning av fondandelar.

Skatt

Avdraget för skatt ska göras så, att det bedöms täcka KPA Tjänstepensionsförsäkring ABs kostnader för avkastningsskatt. I fondförsäkringen görs avdraget genom försäljning av fondandelar.

Hur bestäms den eventuella återbäringen i den traditionella försäkringen?

När försäkringen ska börja betalas ut beräknar KPA Tjänstepensionsförsäkring AB om försäkringen ger rätt till återbäring och i så fall med hur stort belopp.

Det belopp som ska betalas ut bestäms genom att pensionskapitalet divideras med ett delningstal, som bestäms av KPA Tjänstepensionsförsäkring AB vid varje tidpunkt. Delningstalet bygger på den förväntade återstående utbetalningstiden och på antaganden om KPA Tjänstepensionsförsäkring ABs framtida ekonomiska resultat. Om det belopp som beräknats på detta sätt är större än det garanterade pensionsbeloppet, betalar KPA Tjänstepensionsförsäkring AB ut mellanskillnaden som återbäring.

Så länge utbetalningarna pågår beräknar KPA Tjänstepensionsförsäkring AB återbäringens storlek minst en gång per år. KPA Tjänstepensionsförsäkring AB har rätt att minska återbäringen eller att helt upphöra med utbetalning av återbäring. Detta görs om pensionskapitalet har utvecklats sämre än vad som antagits vid den senast gjorda beräkningen eller om KPA Tjänstepensionsförsäkring AB ändrar delningstalet genom att ändra sina antaganden om framtiden.

För att begränsa en större sänkning av det totala månadsbeloppet tillämpas, vid den ordinarie årliga årsräkningen, en regel med en vid var tid gällande procentsats för hur mycket månadsbeloppet maximalt kan minska jämfört med det föregående årets fastställda månadsbelopp. Regeln används endast för livsvarig- och tidsbegränsad utbetalning av ålderspension.

KPA Tjänstepensionsförsäkring AB kan ändra regeln och regeln innebär ingen utfästelse från KPA Tjänstepensionsförsäkring ABs sida att den kommer att upprätthållas under hela utbetalningstiden.

Mer information finns på KPA Pensions hemsida kpa.se

Vilken är KPA Tjänstepensionsförsäkring ABs konsolideringspolicy?

När marknadsvärdet på KPA Tjänstepensionsförsäkring ABs tillgångar är lika stort som det samlade värdet på pensionskapitalet i samtliga försäkringar, är konsolideringsnivån 100 procent. KPA Tjänstepensionsförsäkring AB har i sin konsolideringspolicy bestämt att konsolideringsnivån ska vara 100 procent men att den får avvika inom vissa gränser. Mer information finns på KPA Pensions hemsida kpa.se

5. Så betalas pensionen ut

Vad krävs för att pensionen ska betalas ut?

Den som gör anspråk på att få ett pensionsbelopp utbetalat till sig ska styrka sin rätt till beloppet genom att – utan kostnad för KPA Tjänstepensionsförsäkring AB – skaffa och skicka in de handlingar och övriga upplysningar som har betydelse för bedömningen av försäkringsfallet och KPA Tjänstepensionsförsäkring ABs ansvar. För att få beloppet utbetalat till sig måste försäkringstagaren, den försäkrade eller förmånstagaren – om KPA Tjänstepensionsförsäkring AB begär det – låta KPA Tjänstepensionsförsäkring AB hämta in upplysningar om den försäkrade från nuvarande och tidigare arbetsgivare samt från läkare, sjukhus, någon annan vårdgivare, Försäkringskassan eller någon annan försäkringsinrättning, detta för att KPA Tjänstepensionsförsäkring AB ska kunna bedöma sitt ansvar.

När betalas ålderspensionen ut till den försäkrade?

Ålderspensionen betalas alltid ut till den försäkrade.

Ålderspensionen betalas ut månadsvis med början den månad den försäkrade fyller 65 år om den försäkrade har begärt utbetalning. Om ingen begäran inkommit vid den tidpunkt som har kommunicerats inför 65-årsdagen ändras försäkringens utbetalningsålder till månaden efter 70 år.

Den försäkrade kan välja en annan utbetalningsålder och en annan utbetalningstid. Utbetalningen kan dock tidigast ske från den månad den försäkrade fyller 61 år och utbetalningstiden kan vara mellan 10 och 20 år eller livsvarigt. Utbetalningen av ålderspension upphör dock senast vid utgången av den månad den försäkrade avlider. Den försäkrade kan inte ändra utbetalningstiden när utbetalningarna väl har påbörjats.

Om månadsbeloppet understiger en halv procent av det gällande prisbasbeloppet, enligt Socialförsäkringsbalken (2010:110) har KPA Tjänstepensionsförsäkring AB rätt att göra utbetalningarna enligt en annan tidsplan än en gång i månaden. Om pensionskapitalet vid utbetalningstidpunkten är lägre än 30 procent av gällande prisbasbelopp har KPA Tjänstepensionsförsäkring AB rätt att betala ut försäkringen med ett engångsbelopp.

Vad händer med försäkringen när den försäkrade avlider om återbetalningsskydd saknas?

Om försäkringen inte omfattar återbetalningsskydd och den försäkrade avlider innan ålderspensionen börjat betalas ut eller under utbetalningstiden upphör försäkringen. Detta innebär att någon utbetalning inte kommer att göras från försäkringen alternativt att pågående utbetalningar upphör.

Vad gäller om försäkringen omfattar återbetalningsskydd?

Om den försäkrade avlider, ska detta anmälas skriftligen till KPA Tjänstepensionsförsäkring AB snarast möjligt. Till anmälan ska fogas ett dödsfallsintyg. Om dödsfallsintyget är skrivet på något annat språk än svenska ska en auktoriserad översättning till svenska bifogas. När en sådan anmälan har kommit in till KPA Tjänstepensionsförsäkring AB, anses KPA Tjänstepensionsförsäkring AB ha fått kännedom om dödsfallet. Om KPA Tjänstepensionsförsäkring AB på eget initiativ skulle hämta in upplysningar om ett inträffat dödsfall, anses KPA Tjänstepensionsförsäkring AB ha fått kännedom om dödsfallet när KPA Tjänstepensionsförsäkring AB fick sina upplysningar på detta sätt.

Hur betalas återbetalningsskyddet ut?

Om en försäkrad som har valt återbetalningsskydd avlider innan ålderspensionen har börjat betalas ut till honom eller henne, betalas i stället pensionskapitalet ut till förmånstagarna som en månatlig pension under fem år, räknat från den dag KPA Tjänstepensionsförsäkring AB fått kännedom om dödsfallet.

Om ålderspensionen har börjat betalas ut när den försäkrade dör gäller följande: Om den försäkrade har en livsvarig ålderspension, upphör utbetalningarna till förmånstagarna 20 år efter den dag ålderspensionen började betalas ut till den försäkrade eller den tidigare tidpunkt den försäkrade har valt.

Om månadsbeloppet understiger en halvprocent av det gällande prisbasbeloppet, enligt Socialförsäkringsbalken, har KPA Tjänstepensionsförsäkring AB rätt att göra utbetalningarna enligt en annan tidsplan än en gång i månaden.

Vilka kan vara förmånstagare till återbetalningsskyddet (pensionen)?

Om den försäkrade avlider och försäkringen omfattar återbetalningsskydd, betalas pensionen i stället ut till de insatta förmånstagarna. Om det då inte finns några förmånstagare, betalar inte KPA Tjänstepensionsförsäkring AB ut någon pension.

Som förmånstagare kan den försäkrade sätta in sin nuvarande eller tidigare make/maka eller sambo eller sina barn eller barn till sin nuvarande eller tidigare make/maka eller sambo. Tidigare make/maka eller sambo samt barn till dessa måste namnges.

Om mål om äktenskapsskillnad pågår mellan den försäkrade och hans eller hennes make/make när den försäkrade avlider, gäller inte förmånstagarförordnandet till make/maka.

Med make/maka likställs registrerad partner.

Med den försäkrades sambo menas en ogift man eller kvinna som en ogift försäkrad har sammanlevt med under äktenskapsliknande förhållanden och varit folkbokförd på samma adress som under en sammanhängande tid av minst sex månader räknat fram till den försäkrades dödsdag.

Om tidigare sambo är förmånstagare ska den försäkrade och sambon, under sambotiden, ha varit folkbokförda på samma adress under en sammanhängande tid av minst sex månader. Den försäkrade kan skriftligen meddela KPA Tjänstepensionsförsäkring AB att sambolagens definition av sambo ska gälla i stället för vad som sagts ovan.

Med barn menas arvsberättigade barn i första led men även sådana utländska barn som den försäkrade med socialnämndens tillstånd har tagit emot i sitt hem här i landet för vård och fostran i adoptionssyfte.

Standardförordnande: Till vem/vilka betalas pensionen ut om den försäkrade inte anmält något förordnande?

Om den försäkrade inte har anmält något annat förordnande till KPA Tjänstepensionsförsäkring AB, betalas pensionen i första hand ut till den försäkrades make/maka eller sambo och i andra hand till den försäkrades barn i första led.

Om en förmånstagare har avlidit eller helt eller delvis avstår från sin rätt, betalas pensionen ut till dem som enligt förordnandet är närmast berättigade.

Får en förmånstagare förfoga över försäkringen?

En förmånstagare får inte någon förfoganderätt till försäkringen.

Särskilt förordnande: hur ska ändring av förmånstagare anmälas?

En ändring av ett förordnande ska anmälas skriftligen till KPA Tjänstepensionsförsäkring AB. Ändringen bör anmälas på en blankett som KPA Tjänstepensionsförsäkring AB på begäran sänder till den försäkrade.

När betalas pensionen ut?

KPA Tjänstepensionsförsäkring AB ska börja betala ut pensionen senast en månad efter det att den som gör anspråk på utbetalning har gjort vad som krävs enligt dessa villkor, punkten "Vad krävs för att pensionen ska betalas ut?".

Om det finns anledning att utreda om någon uppgift som försäkringsavtalet grundats på har varit oriktig eller ofullständig, behöver dock inte KPA Tjänstepensionsförsäkring AB påbörja utbetalningen förrän en månad efter det att utredningen har avslutats.

Betalar KPA Tjänstepensionsförsäkring AB dröjsmålsränta?

Om en utbetalning skulle dröja längre än vad som angivits i dessa villkor, betalar KPA Tjänstepensionsförsäkring AB dröjsmålsränta enligt räntelagen.

KPA Tjänstepensionsförsäkring AB betalar ränta även om dröjsmål inte föreligger från och med den 31:a dagen efter det att ett belopp förfallit till betalning. Räntesatsen bestäms av KPA Tjänstepensionsförsäkring AB och framgår vid tecknandet eller senare lämnad information. Sådan ränta räknas av i de fall KPA Tjänstepensionsförsäkring AB ska betala dröjsmålsränta enligt räntelagen.

Om den sammanlagda räntan är mindre än en halv procent av det gällande prisbasbeloppet, enligt Socialförsäkringsbalken, betalas inte någon ränta.

Kan rätten till utbetalning från den här pensionsförsäkringen upphöra på grund av preskription?

Rätten till utbetalning preskriberas enligt reglerna i försäkringsavtalslagen, vilket innebär följande:

Den som begär utbetalning måste väcka talan mot försäkringsbolaget inom tio år från det att begäran om utbetalning tidigast kunde göras.

Annars upphör rätten till utbetalning. Den som begärt utbetalning inom denna tid har alltid minst sex månader på sig att överklaga från det att KPA Tjänstepensionsförsäkring AB har förklarat sig ha tagit slutlig ställning till begäran.

6. Avgifter till KPA Tjänstepensionsförsäkring AB

Vilka avgifter tar KPA Tjänstepensionsförsäkring AB ut?

Aktuella avgifter finns på KPA Pensions hemsida kpa.se. Det går också att ringa KPA Pensions kundservice för att få uppgift om avgifterna.

KPA Tjänstepensionsförsäkring AB har rätt att när som helst ändra avgifterna och sättet att ta ut dessa.

7. Återköp

Kan försäkringstagaren köpa tillbaka (återköpa) försäkringen?

Varken försäkringstagaren eller den försäkrade har någon rätt till återköp av försäkringen.

8. Årsbesked

Får den försäkrade veta hur pensionssparandet utvecklas?

En gång per år får den försäkrade information om försäkringens värde. Årsbeskedet visar hur sparandet i försäkringen har utvecklats. Det visar också de premier som bokförts på försäkringen och de avgifter som belastat försäkringen.

9. En pensionsförsäkring måste följa lagstiftningen

Kan pensionsförsäkringen överlåtas, pantsättas eller belånas?

Försäkringen får inte överlåtas, pantsättas eller belånas och inte heller ändras på så sätt att den upphör att vara en pensionsförsäkring enligt de bestämmelser i inkomstskattelagen som gäller vid varje tidpunkt.

KPA Tjänstepensionsförsäkring AB lämnar i förekommande fall kontrolluppgifter enligt Skatteförfarandelagen (2011:1244).

10. Begränsningar av KPA Tjänstepensionsförsäkring ABs ansvar

Vad gäller vid krigstillstånd i Sverige?

Vid krigstillstånd i Sverige gäller särskild lagstiftning i fråga om KPA Tjänstepensionsförsäkring ABs ansvarighet och rätt att ta ut tilläggspremie (krigspremie).

Vad tar KPA Tjänstepensionsförsäkring AB inte ansvar för?

KPA Tjänstepensionsförsäkring AB tar inte ansvar för någon sådan skada som beror på lagbud, myndighetsåtgärd, krigshändelse, strejk, bojkott, blockad eller lockout eller någon annan liknande omständighet. I fråga om strejk, bojkott, blockad eller lockout gäller detta förbehåll även om det är KPA Tjänstepensionsförsäkring AB som vidtar eller är föremål för någon sådan konfliktåtgärd. KPA Tjänstepensionsförsäkring AB är inte heller skyldigt att i andra fall ersätta en skada som uppkommer, om KPA Tjänstepensionsförsäkring AB visat normal aktsamhet.

11. Om du inte är nöjd

Vart vänder du dig för att få information eller klaga?

Om du inte är nöjd vill vi naturligtvis att du i första hand kontaktar oss, KPA Pensions kundservice, på telefon 0771-650 500 eller genom att skicka ett meddelande till oss från KPA Mina sidor som finns på kpa.se. Det kan till exempel ha uppstått något missförstånd som går att klara ut vid en ny kontakt. Om du ändå inte är nöjd finns följande alternativ:

Kundombudsmannen KPA Pension

Kundombudsmannen är fristående från KPA Tjänstepensionsförsäkring AB och prövar opartiskt om ditt ärende handlagts på rätt sätt. Prövningen är kostnadsfri.

Postadress: 106 60 Stockholm

Telefon: 020-655 253 eller e-post: kundombudsmannen@kpa.se

Konsumenternas Försäkringsbyrå

Konsumenternas Försäkringsbyrå ger upplysningar och vägledning i försäkringsfrågor.

Adress: Box 24215, 104 51 Stockholm

Telefon: 08-225 800

Webb: konsumenternas.se

Kommunal konsumentvägledning

I många kommuner finns en kommunal konsumentvägledning. En sådan kan också ge dig råd och hjälp i försäkringsfrågor.

Personförsäkringsnämnden

Personförsäkringsnämnden prövar tvister mellan den försäkrade (enskild konsument) och försäkringsbolaget i ärenden som rör liv-, sjuk- och olycksfallsförsäkring, i de fall där det krävs medicinska bedömningar. Nämndens yttrande är rådgivande.

Adress: Box 24067, 104 50 Stockholm

Telefon: 08-522 787 20

Allmänna reklamationsnämnden (ARN)

ARN är en statlig myndighet som kostnadsfritt prövar de flesta tvister om privatpersoners försäkringar, dock inte tvister som rör ett lägre belopp än 2 000 kronor, medicinska bedömningar eller vållande frågor vid trafikolyckor. Fler undantag finns och framgår av ARN:s hemsida. Anmälan till ARN måste göras senast inom ett år efter det att du har framfört ditt klagomål till KPA Tjänstepensionsförsäkring AB.

Adress: Box 174, 101 23 Stockholm

Telefon: 08-508 860 00

E-post: arn@arn.se

Webb: arn.se

Rättslig prövning

Ett ärende kan alltid överlämnas till rättslig prövning i allmän domstol.

Rättsskyddsförsäkring

Om du har en rättsskyddsförsäkring, kan du eventuellt använda den vid en tvist.

Behandling av personuppgifter

Behandling av personuppgifter

KPA Tjänstepensionsförsäkring AB värnar om din personliga integritet och vill att du ska känna dig trygg i hur vi hanterar dina uppgifter. När du ingår ett försäkringsavtal med KPA Tjänstepensionsförsäkring AB behandlar vi dina personuppgifter huvudsakligen för att fullgöra våra åtaganden enligt försäkringsavtalet och för att följa de lagar och regler som gäller för vår verksamhet. Vi behandlar även dina uppgifter när vi har ett berättigat intresse att behandla dina personuppgifter, till exempel för att utveckla våra produkter och tjänster.

På kpa.se/personuppgifter finns mer information om hur personuppgifter behandlas – vilka uppgifter som används, för vilka ändamål, vilka uppgifterna delas med och vilka rättigheter avseende behandlingen av personuppgifter hos KPA Tjänstepensionsförsäkring AB.

Motverkan av penningtvätt och finansiering av terrorism

KPA Pension följer ett strikt regelverk för att förhindra att KPA Tjänstepensionsförsäkring utnyttjas för finansiell brottslighet. Försäkringstagare, försäkrad och förmånstagare är skyldiga att förse KPA Tjänstepensionsförsäkring med nödvändig information med anledning av tillämplig lagstiftning.

KPA Tjänstepensionsförsäkring har rätt att neka nytt försäkringsavtal och avsluta ett befintligt försäkringsavtal om det på skälig grund kan misstänkas att nyttjandet av KPA Tjänstepensionsförsäkrings produkter eller tjänster utgör led i penningtvätt och/eller finansiering av terrorism.

KPA Tjänstepensionsförsäkring har rätt att dela information till andra bolag inom koncernen i syfte att upptäcka och motverka penningtvätt och/eller finansiering av terrorism.

KPA Pension är det ledande pensionsbolaget inom kommunsektorn. Sedan starten 1922 har vi erbjudit våra kunder konkurrenskraftiga pensions- och försäkringslösningar. KPA Pension är också pensionsbolaget som tänker ett steg längre. Vi vill ge våra kunder en trygg pension i en hållbar värld och tar därför ett aktivt samhällsansvar.

KPA Pension har idag hand om pensionen åt två miljoner anställda och tidigare anställda inom kommun, region, kommunalförbund, kommunförbund och kommunala företag.

Vi ägs till 60 procent av Folksam och till 40 procent av Sveriges Kommuner och Regioner.